

derunder, at der er indgået en aktionæroverenskomst med de øvrige aktionærer, hvorved staten sikres en vis indflydelse på de forhold, der er reguleret i aktionæroverenskomsten.

For så vidt angår spørgsmålet om mulighederne for at bringe selskabets aktiviteter tættere på staten, vil det forudsætte, at staten køber de aktier, som ejes af andre.

1.6. Privat aktieselskab eller lignende (ingen statslig ejerandel)

I forhold til et selskab uden statslig ejerandel har staten alene indflydelse gennem den lovgivning, der måtte være relevant for den pågældende virksomhed. Og her gælder det, at staten må købe det pågældende selskab, såfremt dets aktiviteter ønskes drevet i offentligt regi.

2. Andre forhold angående statslig forretningsmæssig drift

Som nævnt indledningsvis er det af væsentlig betydning, om den virksomhed, der udøves af en statslig enhed, er konkurrenceudsat eller ej.

Hvis der er tale om konkurrenceudsatte aktiviteter, hvilket der overvejende er tale om for DONG Energy A/S, må det være et mål for den offentlige regulering, at alle selskaber, der udøver den pågældende aktivitet, stilles lige. Denne ligestilling er en forudsætning for, at der skabes et effektivt marked, hvor det afgørende for et selskabs succes er evnen til inden for de fælles rammevilkår at imødekomme kundernes behov bedst muligt.

Målet om ligestilling gælder også i forhold til de situationer, hvor staten eller kommunerne driver forretningsmæssig virksomhed. Og det gælder, uanset hvordan det er valgt at organisere den statslige forretningsmæssige virksomhed, dvs. uanset om der er tale om en statsvirksomhed, en selvstændig offentlig virksomhed eller et statsligt aktieselskab.

Der er to sider af målet om ligestilling med henblik på at sikre effektiv konkurrence. På den ene side bør en statslig ejet virksomhed ikke til-

deles særlige fordele, da de private konkurrenter så reelt ikke vil have mulighed for at konkurrere på markedet, ligesom der vil kunne opstå et problem i forhold til statsstøttere reglerne.

På den anden side vil det også give anledning til vanskeligheder, hvis et statsligt ejet selskab pålægges en bestemt adfærd, der afviger fra det, der følger af normale forretningsmæssige overvejelser. Der kan således for det første i nogle tilfælde opstå problemer i forhold til konkurrence-lovgivningen, hvis et statsligt selskab med dominerende stilling på markedet pålægges at sælge sine ydelser til særligt lave priser eller på særligt favorable vilkår i øvrigt.

For det andet vil det på sigt kunne gøre det vanskeligt for et statsligt ejet selskab at udvikle sig og klare sig i konkurrencen, hvis dets indtjeningsmuligheder begrænses, fordi selskabet i modsætning til dets private konkurrenter pålægges at forfølge andre samfundsmæssige målsætninger end de forretningsmæssige. I værste fald kan det føre til en situation, hvor selskabets finansielle situation bliver så svækket, at en konkurs bliver en nærliggende mulighed. I så fald må staten overveje, om det vil være hensigtsmæssigt og muligt – særligt i forhold til statsstøttere reglerne – at indskyde ny kapital i selskabet.

Disse overvejelser understreger som allerede nævnt, at det generelt ikke kan anses for hensigtsmæssigt at forfølge (sektor)politiske målsætninger ved at pålægge selskaber, som staten helt eller delvist ejer, særlige forpligtelser, hvis det samtidig er et mål, at der på det relevante marked skal være effektiv konkurrence. I det tilfælde må de (sektor)politiske målsætninger sikres gennem fx sektorlovgivningen, hvorved alle relevante selskaber stilles lige og bidrager til opfyldelsen af målsætningen. Det muliggør også, at der i såvel udøvelsen af statens ejerskab som i bestyrelsens arbejde kan fokuseres på forretningsmæssige overvejelser inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen, herunder eventuelt sektorlovgivningen.